

Наталія Семен

Національний університет “Львівська політехніка”,

вул. Князя Романа, 3/108, Львів

natalia.f.semen@lpnu.ua

ORCID: 0000-0002-4814-0198

ОСОБЛИВОСТІ ПОДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВІЙНУ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ НА РЕСУРСІ ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА “ASSOCIATED PRESS”

© Семен Н., 2023

Повномасштабна війна з боку Росії проти України похитнула стабільність та мир у всьому світі. Щоденні руйнування інфраструктури внаслідок ворожих обстрілів, загибель військових та цивільних, ракетний терор та інші події на фронті несуть загрозу не лише Україні, а й всьому світові. Саме тому ця тема є в полі зору усіх якісних медіа як України, так і інших країн, а особливо США. Адже саме Америка є нашим головним партнером та активно допомагає у боротьбі з ворогом.

Інформаційне агентство “Associated Press” від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну активно інформує світ про перебіг цієї кривавої війни. Щодня тут з’являється багато різножанрових матеріалів про повномасштабне вторгнення Росії в нашу країну. Такий контент розміщений під рубрикою “Російсько-українська війна”.

Оскільки медіа відображають суспільні настрої, формують громадську думку щодо важливих питань та впливають на неї, то існує нагальна потреба аналізувати особливості подачі інформації про війну Росії проти України у ЗМІ. Саме тому мета даного дослідження полягає у аналізі риторики про війну Росії проти України в контенті провідного американського інформаційного агентства “Associated Press”.

Це інформагентство є авторитетним та відомим, адже споживачами його контенту є більша половина населення світу. Тому дуже важливою є підтримка проукраїнської риторики на “Associated Press”. Адже це медіа дотримується стандартів якісної журналістики і подає інформацію правдиво та неупереджено, тому його визнають у всьому цивілізованому світі.

Питання дослідження подачі інформації про війну Росії проти України після 24 лютого 2022 року для науковців знову набуває нового значення. Адже протистояння триває і щодня демонструє нові виклики як для військових, так і для медіа, як українських, так і закордонних.

Питання специфіки висвітлення російсько-української війни в медіа України цікавить багатьох науковців, зокрема М. Кіцу, А. Моргун, В. Жугая, І. Патлашинську, Б. Синчака та багатьох інших. Усі вони аналізують різні площини цієї великої системи і пропонують власні підходи, теорії та концепції щодо досліджуваного питання.

Ключові слова: журналістика, міжнародна журналістика, медіа, інформаційне агентство, медіаресурс, ЗМІ, контент, інформація, інформаційний привід, війна.

Вступ. “Associated Press” є глобальним інформаційним агентством, контент якого споживає більшість населення світу. Також кореспонденти агенції працюють в багатьох країнах [8], зокрема й в Україні. Оскільки ця війна несе загрозу не лише нашій державі, а й всьому світові, то тема російсько-українського протистояння на сайті “Associated Press” є однією з головних.

Постановка проблеми. США є головним партнером України та активно допомагає нашій державі у боротьбі з Росією. На ресурсі інформаційного агентства “Associated Press” щоденно публікують новини про війну Росії проти України. У цих матеріалах бачимо, що США виражає нам свою прихильність, підтримку та готові допомагати побороти російську агресію. Важливо зберігати таку риторику з боку США і надалі, а також дбати про її достатню кількість в закордонних медіа. Адже, як слушно зауважує дослідниця Кіца М. О., такі публікації сприяють покращенню політичного іміджу України, а від цього залежить міжнародна співпраця, залучення іноземних інвестицій, сприйняття країни на міжнародній арені і ставлення до її громадян [11]. А в період війни це особливо важливо, адже Україні потрібна постійна військова і гуманітарна допомога.

Актуальність дослідження. Повномасштабна війна з боку Росії проти України, що розпочалася 24 лютого 2022 року, похитнула мир у всьому світі. Нашій країні допомагає багато партнерів, безперечно в цьому всьому є велика заслуга нашої дипломатії, а також медіа. Бо саме ЗМІ є тією сполучною ланкою між Україною і світом, яка налагоджує діалог, документує та розповідає про злочини російської армії в нашій країні, а це сприяє розумінню ситуації і наданню військової допомоги від країн-партнерів. Важливо підтримувати і збільшувати риторику про війну Росії проти України як у своїх медіа, так і в закордонних. Саме тому потрібне постійне її дослідження, а також виокремлення нових шляхів популяризації цього питання у світових мас-медіа. Оскільки “Associated Press” є провідним інформаційним агентством не лише США, а й світу, воно активно віддзеркалює ситуацію на фронті. Важливо зберігати значні обсяги такого контенту на цьому ресурсі та підтримувати проукраїнську позицію, якій сьогодні потрібен не лише розголос, а й активна військова допомога.

Формулювання мети і завдань дослідження. Метою нашого дослідження є аналіз риторики щодо війни Росії проти України в контенті провідного американського інформаційного агентства “Associated Press”. Для досягнення мети ми виконали такі завдання: проаналізували наукові праці українських дослідників, сфокусовані на висвітленні російсько-української війни, дослідили частоту подачі новин про збройне протистояння в Україні з боку РФ, а також які питання та проблеми там висвітлені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Війна Росії проти України триває з 2014 року, проте це було протистояння на окремих територіях. Після 24 лютого 2022 року російське вторгнення стало повномасштабним і кожна територіальна одиниця нашої держави потерпає від ворожих атак.

Питання специфіки висвітлення російсько-української війни в медіа України як у 2014-му, так і тепер цікавить багатьох науковців, зокрема М. Кіцу, А. Моргун, В. Жугая, І. Патлашинську, Б. Синчака та багатьох інших. Ці дослідники виокремлюють свої теорії та підходи до подачі інформації про війну Росії проти України в медіа, кожен з них досліджує окрему площину, яка є складовою великої системи. Наприклад, дослідниця Кіца М. зробила висновок, що для того, щоб збільшити кількість “української тематики” у міжнародному інформаційному просторі, представникам української політичної еліти потрібно співпрацювати із закордонними журналістами, активно давати їм коментарі, інтерв’ю, збільшувати кількість закордонних поїздок та зустрічей із представниками політичних, бізнесових, наукових кіл. Науковиця зазначає, що це допоможе протидіяти деструктивним кампаніям у міжнародному інформаційному середовищі, спрямованих проти України [11].

Дослідниця А. Моргун зазначає, що Інтернет-медіа допомагають об’єднати великі групи людей і поширювати між ними інформацію, незалежно від місця їхнього перебування [2]. В умовах війни для нашої країни це є важливо, адже лише так ми зможемо доносити наш меседж світові, лише таким чином можна повідомити світ про звірства Росії в Україні.

Дослідник В. Жугай стверджує, що після 24 лютого 2022 року закордонні медіа, зокрема і “Associated Press”, активізувалися у подачі новин про війну в Україні. Переважно їх контент стосу-

вався: повідомлень про початок повномасштабної війни, інформації про ракетні та збройні атаки росіян на українські міста, об'єкти інфраструктури, військові та урядові установи, а також вбивства цивільних. Крім того, ці медіа подавали інформацію про кількість жертв із боку російської армії, а також про втрати військової техніки з боку ворога, санкції західних країн проти РФ, аналіз і прогнози подальших дій агресора, про гуманітарну катастрофу у мирних містах України, про організацію коридорів для евакуації мирних громадян, репортажі та нариси про героїчний опір ЗСУ, про організацію роботи волонтерів та багато іншого [1].

Кандидат політичних наук І. Патлашинська аналізує російсько-українське протистояння в нерозривному зв'язку з інформаційною війною. Згідно з її висновками, ведення сучасної інформаційної війни призвело до глобальнішого військового протистояння між Росією та Україною. Також дослідниця зауважує, що однозначно позитивним моментом є те, що українські журналісти не замовчують жорстокість окупантів, а, навпаки, всебічно інформують про їхній терор та агресію. Завдяки цьому в українському, а відповідно і світовому соціумі сформувалося чітке уявлення про злочини російських військових [3].

Б. Синчак зауважує, що повномасштабна агресія Росії проти України розгорнулася за допомогою інформаційної війни. Він ідентифікує це протистояння як першу війну “в прямому ефірі”. І стверджує, що особливість саме цієї інформаційної війни полягає в тому, що в ній одразу беруть участь представники низки країн. З одного боку Україна, США, Велика Британія, ЄС, НАТО та інші небайдужі союзники, з іншого Росія та опосередковано Білорусь [7].

Водночас, попри інтерес багатьох науковців до таких досліджень, є гостра потреба у нових напрацюваннях. Адже війна триває і досі, а медіа щоденно реагують на кожну подію на фронті. Відповідно, весь такий контент має бути в активному полі досліджень сучасних журналістикознавців. Крім того, українські дослідники більше уваги зосереджують саме на інформаційній війні з боку Росії щодо України. Без сумніву, це питання теж важливе і нагальне. Але не менш потрібно відстежувати і контент країн-партнерів про війну з боку Росії проти України. Адже ворог часто чинить інформаційні атаки для того, аби світ перестав нам допомагати. Тому важливо підтримувати правдивий імідж нашої країни, щоб закордонні медіа мали чітке бачення і розуміння тієї катастрофи, яка відбувається у XXI ст. на нашій території, але загрожує всьому світові.

Виклад основного матеріалу. Інформаційне агентство “Associated Press” регулярно та оперативно публікує різножанровий контент про війну з боку Росії проти України. Після 24 лютого 2022 року на сайті цього медіа створена окрема рубрика для новин з фронту – “Російсько-українська війна”.

Деякі з матеріалів стали відомими на увесь світ та допомогли донести до кожного, що Росія – країна-терорист. Наприклад, фотографії після обстрілу пологового будинку в м. Маріуполь у березні 2022 року. Саме військовий кореспондент “Associated Press” Мстислав Чернов та його колега фотокореспондент-фрілансер Євген Малолетка були єдиними представниками світових медіа, які працювали в Маріуполі, коли місто було в російській облозі. Протягом 20 днів після захоплення Маріуполя вони документували злочини армії РФ і доносили до світу все про російські злодіяння на території України. За цей час кореспондентами було відзнято понад 30 годин відео з блокади міста, це увійшло до документального фільму “20 днів у Маріуполі”. Це спільний проект інформагентства “Associated Press” та Мстислава Чернова, спрямований на те, щоб розповісти усьому світові про жахи війни, яку розв'язала Росія в Україні, на прикладі одного міста [13].

Аналізуючи матеріали про війну в Україні на ресурсі “Associated Press”, бачимо всебічну підтримку та активну військову допомогу з боку США. На сайті цього інформагентства багато ґрунтовних матеріалів про це. Наприклад, новина від 25 січня 2023 року “Despite concerns, US to send 31 Abrams tanks to Ukraine”, про те, що після тривалих перемовин США таки спрямують в Україну 31 танк “Abrams” [14].

Також журналісти публікують матеріали і про те, як нам допомагають інші країни. Наприклад, матеріал від 30 січня 2023 року “France, Australia to supply Ukraine with artillery shells”, у якому дві впливові країни світу виражають підтримку та бажання надати допомогу українській армії [10]. На ресурсі інформаційної агенції “AP” можна помітити, що США заохочує до такої допомоги світ, наголошує на її необхідності.

Також “Associated Press” активно висвітлює плани НАТО щодо допомоги Україні. Зокрема, де Альянс закликає інші країни надавати військову допомогу Україні. Наприклад, матеріал від 30 січня 2023 року “NATO chief urges Seoul to send military support to Ukraine” [12].

Окрім репортажів із лінії фронту, матеріалів, що базуються на висловлюваннях впливових осіб світу, на сайті “Associated Press” можна знайти репортажі безпосередньо з тих міст України, де зараз ведуться активні бойові дії або ж вони налагоджують життя після деокупації, проте все ще потерпають від потужних обстрілів, наприклад Херсон, населені пункти Харківщини, Миколаївщини. Наприклад, матеріал від 29 січня 2023 року “Russians gone from Ukraine village, fear and hardship remain” [15].

Також на сайті інформагенції є матеріали-попередження про те, що попри численні поразки ворожої армії, недооцінювати Росію все ж таки не варто. Наприклад, матеріал “Brutality of Russia’s Wagner gives it lead in Ukraine war” від 27 січня 2023 р., де текст побудований на фактах з біографії засновника “Приватної військової компанії Вагнера” Євгена Пригожина, однак, все написане спонукає до розуміння, що цей спецзагін бере участь у всіх актах агресії Росії, зокрема і в Україні, не дотримується жодних законів та звичаїв війни і вирізняється особливо жорстокими діями [9].

Усі матеріали “AP” про війну Росії проти України написані лаконічно та інформативно. У текстах чітко відокремлені факти і коментарі, вони подані у коректному співвідношенні.

Кожен матеріал працює на спільну мету – розповісти про злочини Росії в Україні максимально великій кількості населення, виразити підтримку та продемонструвати перспективу майбутньої співпраці нашої країни з цивілізованим світом. Чітко простежується проукраїнська риторика контенту, США закликає світ об’єднуватися і боротися з жорстокістю і тероризмом Росії спільно.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Повномасштабна війна Росії проти України триває і досі. В ході проаналізованих матеріалів інформаційного агентства “Associated Press” можна підсумувати, що це буде тривалим процесом. Саме тому важливо підтримувати тісний діалог зі світом для того, щоб були відомі усі злочини РФ в Україні. Це потрібно, щоб наша країна безперервно отримувала військову допомогу, а також, щоб кожна країна світу знала і розуміла те, що Росія – це країна-терорист.

Інформаційна агенція “Associated Press” щоденно та оперативно публікує матеріали про події війни Росії проти України. Аналізуючи їх, бачимо, що це медіа веде проукраїнську риторику і цим заохочує світ підтримувати нас.

Перспективою подальших досліджень у контексті аналізованого питання є аналіз риторики про війну Росії проти України в інших світових мас-медіа. Адже це важливо для подальшого проєвропейського курсу України і для забезпечення миру в нашій країні та світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жугай В. Й. (2022). Висвітлення російсько-української війни 2022 року у ЗМІ. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/20038/%D0%96%D1%83%D0%B3%D0%B0%D0%B9%20%D0%92%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B9%20%D0%99%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Моргун А. (2016). Війна Росії проти України: тенденції конфліктного дискурсу в сучасних українських ЗМІ. URL : https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/morhun_viina.pdf.
3. Патлашинська І. (2022). Сучасна російсько-українська інформаційна війна: завдання, методи та особливості використання. Режим доступу : <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/28/15.pdf>.

4. Семен Н. Ф. (2022). Образ Росії на веб-ресурсі польського видання “Gazeta Wyborcza” // Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави : збірник тез XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів. 08 червня 2022 р.). С. 190, 191.
5. Семен Н. Ф. (2020). Інтернет-ресурси як чинник інформаційної війни : монографія. Львів : ЗУКЦ, 212 с.
6. Семен Н. Ф. (2022). Зарубіжна журналістика : навч. посіб. Львів : ЗУКЦ, 140 с.
7. Синчак Б. (2022). Прямоефірна інформаційна війна та російсько-українська війна 2022-го на медійному плацдармі. URL : <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/269826/265244>.
8. Associated Press. (2023). URL : <http://www.ap.org>.
9. Brutality of Russia’s Wagner gives it lead in Ukraine war 27 січня. (2023). URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-wagner-group-yevgeny-prigozhin-803da2e3ceda5dace7622cac611087fc>.
10. France, Australia to supply Ukraine with artillery shells. (2023). URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-zelenskyy-politics-australia-france-f3c91597861163a7ef81141c32e80904>.
11. Kitsa M. O. (2022). International journalism as a source of forming image of the country abroad. URL : <https://science.lpnu.ua/uk/sjs/vsi-vypusky/number-1-3-2022/mizhnarodna-zhurnalistyka-yak-dzherelo-formuvannya-imidzhu-krayiny>.
12. Kim Tong-Hyung. NATO chief urges Seoul to send military support to Ukraine. (2023). URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-war-nato-urges-south-korea-participation-be006936069bfed0ec4b39491754b333>.
13. Lindsey Bahr. In ‘20 Days in Mariupol’ doc, the horrors of war illuminated. (2023). URL : <https://apnews.com/article/mariupol-documentary-20-days-russia-ukraine-war-film-4e40d392acb75d2020dcedef7c0992b3>.
14. Lolita C. Baldor, Tara Copp, Aamer Madhani. Despite concerns, US to send 31 Abrams tanks to Ukraine. (2023). URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-military-technology-germany-7b63726a3935da3f03424e98e52a85b2>.
15. Samya Kullab. Russians gone from Ukraine village, fear and hardship remain. (2023). URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-bec0c10ac4c1e9e9682c1418b222855e>.

REFERENCES

1. Zhugai V. Y. (2022). Media coverage of the Russian-Ukrainian war in 2022. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/20038/%D0%96%D1%83%D0%B3%D0%B0%D0%B9%20%D0%92%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B9%20%D0%99%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Morgun A. (2016). Russia’s war against Ukraine: trends of conflict discourse in modern Ukrainian mass media. URL : https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/morhun_viina.pdf.
3. Patlashynska I. (2022). Modern Russian-Ukrainian information war: tasks, methods and features of use. URL : <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/28/15.pdf>.
4. Semen N. F. (2022). The image of Russia on the web resource of the Polish edition “Gazeta Wyborcza”. Protection of the rights and freedoms of a person and a citizen in the conditions of the formation of a legal state: a collection of theses of the XI All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (Lviv. June 8, 2022). P. 190, 191.
5. Semen N. F. (2020). Internet resources as a factor of information war: monograph. Lviv : ZUCC. 212 p.
6. Semen N. F. (2022). Foreign journalism: study textbook. Lviv : ZUCC. 140 p.
7. Synchak B. Live information war and the russian-ukrainian war of 2022 on the media base. URL : <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/269826/265244>.
8. Associated Press. URL : <http://www.ap.org>.
9. Brutality of Russia’s Wagner gives it lead in Ukraine war. (2023). URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-wagner-group-yevgeny-prigozhin-803da2e3ceda5dace7622cac611087fc>.
10. France, Australia to supply Ukraine with artillery shells. (2023). URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-zelenskyy-politics-australia-france-f3c91597861163a7ef81141c32e80904>.
11. Kitsa M. O. (2022). International journalism as a source of forming image of the country abroad. URL : <https://science.lpnu.ua/uk/sjs/vsi-vypusky/number-1-3-2022/mizhnarodna-zhurnalistyka-yak-dzherelo-formuvannya-imidzhu-krayiny>.
12. Kim Tong-Hyung. (2023). NATO chief urges Seoul to send military support to Ukraine. URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-war-nato-urges-south-korea-participation-be006936069bfed0ec4b39491754b333>.

13. Lindsey Bahr. (2023). In '20 Days in Mariupol' doc, the horrors of war illuminated. URL : <https://apnews.com/article/mariupol-documentary-20-days-russia-ukraine-war-film-4e40d392acb75d2020dcedef7c0992b3>.
14. Lolita C. Baldor, Tara Copp, Amer Madhani. (2023). Despite concerns, US to send 31 Abrams tanks to Ukraine URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-military-technology-germany-7b63726a3935da3f03424e98e52a85b2>.
15. Samya Kullab. (2023). Russians gone from Ukraine village, fear and hardship remain. URL : <https://apnews.com/article/russia-ukraine-bec0c10ac4c1e9e9682c1418b222855e>.

Natalia Semen

SPECIFICS OF PRESENTATION OF INFORMATION ABOUT RUSSIA'S WAR AGAINST UKRAINE ON THE RESOURCE OF THE "ASSOCIATED PRESS" INFORMATION AGENCY

Russia's full-scale war against Ukraine has shaken stability and peace in the world. The daily destruction of infrastructure as a result of enemy shelling, the deaths of military and civilians, missile terror and other events at the front pose a threat not only to Ukraine but to the entire world. That is why this topic is in the field of view of all quality media in Ukraine and other countries, especially the United States. After all, it is America that is our main partner and actively assists in the fight against the enemy.

Since the beginning of Russia's full-scale invasion of Ukraine, the Associated Press has been actively informing the world about the course of this bloody war. Every day, it publishes a lot of different genres of materials about Russia's full-scale invasion into our country. Such content is posted under the heading "Russian-Ukrainian war".

Since the media reflects public attitudes, shapes and influences public opinion on important issues, there is an urgent need to analyze the specifics of the presentation of information about Russia's war against Ukraine in the media. That is why the purpose of this study is to analyze the rhetoric about Russia's war against Ukraine in the content of the leading American news agency Associated Press.

This news agency is reputable and well-known, as more than half of the world's population consumes its content. That is why it is very important to support pro-Ukrainian rhetoric at the Associated Press. This media outlet adheres to the standards of quality journalism and presents information truthfully and impartially, which is why it is recognized throughout the civilized world.

The issue of researching the presentation of information about Russia's war against Ukraine after February 24, 2022, is once again gaining new importance for scholars. After all, the confrontation continues and every day demonstrates new challenges for both the military and the media, both Ukrainian and foreign.

Many scholars, including M. Kitsa, A. Morgun, V. Zhuhai, I. Patlashynska, B. Synchak, and many others, are interested in the specifics of the coverage of the Russian-Ukrainian war in the Ukrainian media. All of them analyze different areas of this large system and offer their own approaches, theories and concepts on the issue under study.

Key words: journalism, international journalism, media, news agency, media resource, mass media, content, information, newsworthy event, war.